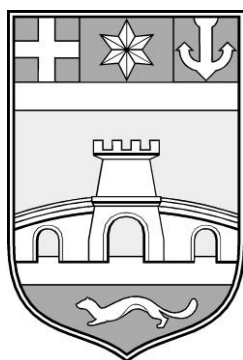

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**STANJE
ZAŠTITE OD POŽARA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2016. GODINI**

- a) **IZVJEŠĆE O STANJU
ZAŠTITE OD POŽARA NA
PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2016. GODINI**
- b) **IZVJEŠĆE O STANJU
PROVEDBE PROVEDBENOG
PLANA UNAPRJEĐENJA
ZAŠTITE OD POŽARA ZA
PODRUČJE OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE ZA
2016. GODINU**

Materijal pripremljen u

- *Službi za zajedničke poslove
Osječko-baranjske županije*
- *Vatrogasnoj zajednici
Osječko-baranjske županije*

Osijek, siječnja 2017.

a)

IZVJEŠĆE O STANJU ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU OSJEČKO- BARANJSKE ŽUPANIJE U 2016. GODINI

1. UVOD

Zaštita od požara uređena je Zakonom o zaštiti od požara (NN broj 92/10) i predstavlja sustav koji se sastoji od planiranja, propisivanja i provođenja kao i financiranja mjera zaštite od požara te ustrojavanja subjekata koji provode zaštitu od požara. Subjekti su osim fizičkih i pravnih osoba propisanih ovim zakonom, i pravne osobe i udruge koje obavljaju vatrogasnu djelatnost te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Županija donosi plan zaštite od požara za svoje područje na temelju procjene ugroženosti od požara, po prethodno pribavljenom mišljenju nadležne policijske uprave i vatrogasne zajednice. Procjena ugroženosti i plan zaštite od požara županije temelje se na procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara gradova i općina na području županije. Planom zaštite od požara općine i gradovi definiraju subjekte odgovorne za provođenje vatrogasne djelatnosti.

U cilju unaprjeđenja zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije Skupština Osječko-baranjske županije donosi Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2016. godinu. Plan je donesen na 18. sjednici 17. prosinca 2015. godine ("Županijski glasnik" broj 15/15.). Ovim aktom utvrđeni su pravci djelovanja na poboljšanju stanja organiziranosti sustava zaštite od požara u 2016. godini. Sukladno članku 13. stavak 8. Zakona o zaštiti od požara, predstavničko tijelo županije jednom godišnje razmatra izvješće o stanju zaštite od požara na svom području i stanju provedbe godišnjeg provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara županije. Skupština Osječko-baranjske županije na 19. sjednici 1. ožujka 2016. godine 13. prihvatila je Izvješće o stanju zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije u 2015. godini i stanju provedbe Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2015. godinu ("Županijski glasnik" broj 2/16.).

Vatrogasna djelatnost uređena je Zakonom o vatrogastvu ("Narodne novine" broj 139/04., 174/04., 38/09. i 80/10.). Ovim Zakonom je određen između ostalog i način rada vatrogasnih organizacija: vatrogasnih zajednica, profesionalnih (javnih) i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi kao i vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu. Pravilnikom o međusobnim odnosima vatrogasnih postrojbi u vatrogasnim intervencijama ("Narodne novine" broj 65/94.) vatrogasna intervencija definirana je kao djelovanje vatrogasne postrojbe na gašenju požara kao i druga djelovanja vatrogasne postrojbe u slučaju eksplozije, prometnih i drugih nesreća, djelatnosti prilikom elementarnih nepogoda, te pri postupcima spašavanja iz visokih objekata i drugih sličnih intervencija spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Nadalje, Pravilnikom o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 61/94.) definirane su osnove organiziranosti, obučenosti i opremljenosti vatrogasnih postrojbi, razmještaj i način uzbunjivanja.

2. ORGANIZACIJA VATROGASTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

2.1. Organizacijska struktura

Hrvatska vatrogasna zajednica kao krovna vatrogasna organizacija objedinjava sve vatrogasne organizacije i postrojbe na području Hrvatske. Hrvatska vatrogasna zajednica okuplja 1891 dobrovoljno vatrogasno društvo i 65 javnih profesionalnih vatrogasnih postrojbi koji su udruženi u 200 vatrogasnih zajednica općina, područja i gradova te 20 vatrogasnih zajednica županija i Vatrogasnu zajednicu Grada Zagreba. U hrvatsko vatrogastvo uključeno je i 60 dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu sa oko 1000 vatrogasaca. U rad dobrovoljnih društava uključeno je ukupno 100.961 osoba.

U Osječko-baranjskoj županiji u skladu s Zakonom o vatrogastvu djeluje:

- 1) Županijska vatrogasna zajednica
- 2) Vatrogasne zajednice (gradova, općina i područja)
- 3) Javne profesionalne vatrogasne postrojbe
- 4) Dobrovoljna vatrogasna društva
- 5) Vatrogasne postrojbe u gospodarstvu (profesionalne i dobrovoljne).

Po broju vatrogasnih postrojbi Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije (dalje: VZOBŽ) treća je županijska vatrogasna zajednica u Republici Hrvatskoj (iza Zagrebačke i Bjelovarsko-bilogorske županije). Na području županije djeluje: 142 dobrovoljna vatrogasna društva, 4 dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu, jedna profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu te tri javne profesionalne vatrogasne postrojbe (Osijek, Našice i Beli Manastir), sve udružene u 16 vatrogasnih zajednica gradova, općina i područja a iste su osnivači županijske vatrogasne zajednice. Ukupno ima 8.454 članova od čega je 1.798 žena. Ukupno ima 2.096 operativnih vatrogasaca s liječničkim pregledom (stanje 31.12.2016.), 2.782 izvršujuća aktivna člana, 1.509 pripadnika vatrogasne mladeži te 1.935 ostalih članova. U Osječko-baranjskoj županiji sve općine imaju osnovane vatrogasne postrojbe.

Tablica 1. Broj vatrogasnih postrojbi u OBŽ prema vrstama

VATROGASNE POSTROJBE U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI	BROJ
Javne profesionalne vatrogasne postrojbe	3
Dobrovoljna vatrogasna društva	142
Vatrogasna društva u gospodarstvu	5
UKUPNO	150

Sukladno Zakonu o vatrogastvu na području županije djeluje 16 područnih, gradskih i općinskih vatrogasnih zajednica:

- 1) Vatrogasna zajednica Baranja - za područje grada Belog Manastira i općina Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac, Popovac
- 2) Vatrogasna zajednica općine Bilje - za područje općine Bilje
- 3) Vatrogasna zajednica Donji Miholjac - za područje grada Donji Miholjac i općinu P.Moslavina
- 4) Vatrogasna zajednica Đakovštine - za općinu Viškovci
- 5) Vatrogasna zajednica grada Belišće - za područje grada Belišća
- 6) Vatrogasna zajednica grada Đakovo - za grad Đakovo i općinu Strizivojna
- 7) Vatrogasna zajednica grada Valpovo i općine Petrijevci - za grad Valpovo i općinu Petrijevci
- 8) Vatrogasna zajednica Našice - za područje grada Našica i općina Donja Motičina, Feričanci, Koška, Podgorač
- 9) Vatrogasna zajednica općina Đakovštine - za općine Punitovci, Drenje, Gorjani, Levanjska Varoš, Satnica Đakovačka, Trnava
- 10) Vatrogasna zajednica općine Bizovac - za područje općine Bizovac
- 11) Vatrogasna zajednica općine Đurđenovac - za područje općine Đurđenovac
- 12) Vatrogasna zajednica općine Magadenovac - za područje općine Magadenovac
- 13) Vatrogasna zajednica općine Marijanci - za područje općine Marijanci
- 14) Vatrogasna zajednica općine Semeljci - za područje općine Semeljci
- 15) Vatrogasna zajednica općine Viljevo - za područje općine Viljevo
- 16) Vatrogasna zajednica Osijek - za područje grada Osijeka i općina Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Šodolovci, Vladislavci, Vuka.

Osnove organiziranosti vatrogasnih postrojbi na području Osječko-baranjske županije određene su sljedećim čimbenicima:

- procjenom ugroženosti,
- brojem vatrogasaca i tehničkom opremljenosti vatrogasne postrojbe,
- obučenosti i pripravnosti vatrogasne postrojbe,
- razmještajem vatrogasnih postrojbi,
- organizacijskim mjerama za pravodobno uzbunjivanje i usklađeno djelovanje vatrogasnih postrojbi te organizacijom dežurstava.

2.2. Procjena ugroženosti i planovi zaštite od požara

Planom zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 12/14.) a na temelju Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije ("Županijski glasnik" broj 8/12.) uz mjere za sprečavanje nastanka i širenja požara (preventivne mjere), određuju se i mjere za učinkovito gašenje nastalog požara ili sprečavanje drugog opasnog događaja, utvrđivanjem vatrogasnih postrojbi koje će djelovati u pravnim osobama, gradovima, općinama i županiji. Sve općine i gradovi imaju izrađene procjene ugroženosti od požara. Procjenama i planovima utvrđene su i središnje vatrogasne postrojbe. Županija, gradovi i općine usklađuju planove zaštite od požara te procjene ugroženosti od požara s novonastalim uvjetima. Tijekom 2016. godine održavani su kontakti s jedinicama lokalne samouprave vezano za provođenje mjera zaštite od požara tijekom žetvene sezone ali i vezano za ustrojavanje djelotvornog sustava uzbunjivanja vatrogasnih postrojbi te revizije Plana zaštite od požara za pojedine općine. Sukladno članku 13. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10.) vatrogasna zajednica daje prethodno mišljenje na dio procjene ugroženosti od požara za svoje područje koji se odnosi na organizaciju vatrogasne djelatnosti. Prethodno mišljenje dano je u 2016. godini za procjene općina Jagodnjak i Donja Motičina.

2.3. Broj vatrogasaca i tehnička opremljenost

Planovima zaštite od požara utvrđuje se najmanji broj operativnih vatrogasaca: za središnje postrojbe u pravilu 20 operativnih vatrogasaca a za ostale postrojbe najmanje 10 vatrogasaca. Pravilnikom o tehničkim zahtjevima za zaštitnu i drugu osobnu opremu koju pripadnici vatrogasnih postrojbi koriste prilikom vatrogasne intervencije ("Narodne novine" broj 31/11.) određuje se zaštitna i druga osobna oprema koju pripadnici vatrogasnih postrojbi koriste prilikom vatrogasnih intervencija, tehnički zahtjevi za zaštitnu i drugu osobnu opremu te namjena zaštitne i druge osobne opreme pripadnika vatrogasnih postrojbi.

Tablica 2. Broj i vrsta postrojbi na području OBŽ s potrebnim brojem operativnih vatrogasaca

rb	Vrsta vatrogasne postrojbe	Broj postrojbi	Potreban broj operativnih vatrogasaca
1.	javne profesionalne vatrogasne postrojbe	3	132
2.	središnji DVD	50	1.166
3.	ostali DVD	92	930
Ukupno			2.228

Iz navedenog se vidi da je na području Osječko-baranjske županije planskim dokumentima utvrđeno ukupno 2.228 operativna vatrogasca (profesionalna i dobrovoljna) koji čine obvezni dio operativne vatrogasne postrojbe, a za koje je potrebno osigurati odgovarajuću razinu osposobljenosti i fizičke spremnosti kao i osobnu zaštitnu opremu za gašenje požara. Treba napomenuti da je trenutno u rad društava uključeno 7.878 članova s odgovarajućom razinom osposobljenosti, dakle znatno više od navedenog minimuma. Stručni nadzor sukladno Zakonu provode zapovjednici vatrogasnih zajednica. Tijekom 2016. godine županijski zapovjednik i zapovjednici vatrogasnih zajednica na području Osječko-baranjske županije izvršili su stručni nadzor nad stanjem opremljenosti i osposobljenosti vatrogasnih postrojbi. Nadzorom i prikupljanjem podataka o opremljenosti utvrđeno je da vatrogasne postrojbe na području Osječko-baranjske županije uglavnom posjeduju nužnu opremu za vatrogasnu djelatnost.

Opremljenost osobnom zaštitnom opremom (komplet: zaštitne vatrogasne čizme, jakna, hlače, kaciga i rukavice) na zadovoljavajućoj razini je u središnjim DVD-a gdje ima 1.109 kompleta dok su ostala DVD-a u lošijem položaju jer nemaju svu potrebnu osobnu zaštitnu opremu. Najveći su nedostaci utvrđeni u opremljenosti osobnom zaštitnom opremom, poglavito u kategoriji ostalih vatrogasnih društava koja djeluju u seoskim naseljima. Zbog toga je u 2016. godini realizirana nabavka osobne zaštitne opreme (zaštitna vatrogasna odijela i kacige - 160 kompleta) za navedena ostala vatrogasna društva čime se značajno poboljšalo stanje opremljenosti osobnom zaštitnom opremom. Financijska sredstva za nabavku opreme dobilo je od Osječko-baranjske županije temeljem provedenih javnih poziva 69 DVD-a i 3 JVP.

Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi ("Narodne novine" broj 43/95.) određen je minimum tehničke opreme i sredstava potreban da bi vatrogasne postrojbe, planovima zaštite od požara određene kao središnje, mogle obavljati vatrogasnu djelatnost sukladno odredbama Zakona o vatrogastvu ("Narodne novine" broj 139/04., 174/04., 38/09. i 80/10., u daljnjem tekstu: Zakon). Za središnja gradska dobrovoljna vatrogasna društva najmanji broj i vrste vatrogasnih vozila čini: navalno vozilo, autocisterna i kombi vozilo. Za središnja dobrovoljna vatrogasna društva u općinama najmanji broj i vrste vatrogasnih vozila čini: autocisterna ili navalno vozilo i kombi vozilo. U tablici 3. dat je prikaz broja vatrogasnih vozila s kojim raspolažu vatrogasne postrojbe.

Tablica 3. Broj vozila prema vrstama u OBŽ

rb	Vrsta vozila	Broj vozila	Prosječna starost
1.	vozila za gašenje i spašavanje	152	32
2.	vozila za prijevoz vatrogasaca	87	17
3.	priključne cisterne s vodom/pumpom	84	35
4.	opskrbna vozila	5	14
5.	tehnička vozila	5	18
6.	vozila s opremom za zaštitu od opasnih tvari	2	12
7.	vozila za spašavanje s visina	10	25
8.	zapovjedna vozila	14	15
Ukupno		359	

Minimum opreme za ostale vatrogasne postrojbe koje djeluju u pretežito seoskim naseljima i koje nisu planom zaštite od požara određene kao središnje utvrđuje Pravilnik o minimumu opreme i sredstava za rad određenih vatrogasnih postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava ("Narodne novine" broj 91/02.). Ove postrojbe moraju posjedovati najmanje vatrogasno vozilo s ugrađenom pumpom ili traktorsku cisternu ili prijenosnu motornu vatrogasnu pumpu.

Trenutno ima 69 registriranih vatrogasnih vozila za gašenje i spašavanje starijih od 30 godina. Vozila za rad na visokim objektima (auto-ljestve i zglobne platforme) posjeduju:

- JPVP Osijek: hidrauličke auto-ljestve visine 53 metra i zglobnu platformu 42 metra.
- DVD Našice, JPVP Grada Belog Manastira, DVD Donji Miholjac i DVD Valpovo vatrogasne auto-ljestve 32 metra visine
- DVD Đakovo posjeduje starije vozilo za radove na visini. Ostala vozila za spašavanje s visina su pred istekom uporabe.

Moderna vozila za tehničke intervencije koje udovoljavaju europskim standardima za rad na intervencijama u prometu, tehnološkim intervencijama u industriji i na građevinama posjeduje JPVP Osijek te nešto starije vozilo DVD Đakovo, dok ostale stožerne postrojbe posjeduju opremu za tehničke intervencije u prometnim nesrećama koja su nabavljena sredstvima županijske vatrogasne zajednice. Jedno vozilo za ekološke akcidente nalazi se u JPVP Osijek.

Na području Osječko-baranjske županije evidentirano je 144 vatrogasna spremišta koja djelomično zadovoljavaju osnovne uvjete. Od toga broja 94 spremišta ima riješeno grijanje u zimskom periodu dok u 50 spremišta nije kvalitetno riješeno grijanje tijekom zime pa se vatrogasna vozila u tom periodu u pravilu drže bez vode za gašenje, što može povećati vrijeme izlaska na intervenciju.

Tijekom 2016. godine Osječko-baranjska županija dodijelila je putem javnog poziva za dodjelu sredstava za sufinanciranje prostornih uvjeta djelovanja dobrovoljnih vatrogasnih društava s područja Osječko-baranjske županije financijska sredstva za sljedeća dobrovoljna vatrogasna društva: DVD Kešinci, DVD Petrijevc, DVD Selci Đakovački, DVD Harkanovci, DVD Vrbica, DVD Bilje, DVD Krčenik, DVD Laslovo, DVD Tomašanci, DVD Donji Grad, DVD Batina, DVD Valpovo, DVD Kućanci Đakovački, DVD Viškovci, DVD Donji Miholjac, DVD Karanac, DVD Đakovo, DVD Hrastin, DVD Vladislavci, DVD Ivanovci Đakovački, DVD Luč, DVD Bokšić Lug, DVD Trnava i DVD Satnica Đakovačka (sredstva dodijeljena krajem 2015. godine, a radovi su realizirani u 2016. godini).

U 2016. godini sredstva su dobili: DVD Trnava, DVD Piškorevci, DVD Laslovo, DVD Vrbica, DVD Duboševica, DVD Gorjani, DVD Levanjska Varoš, DVD Petrijevc, DVD Našice, DVD Kućanci Đakovački, DVD Semeljci, DVD Selci Đakovački, DVD Viškovci, DVD Tomašanci, DVD Karanac, DVD Harkanovci, DVD Đakovo, DVD Šaptinovci, DVD Retfala i DVD Batina. Osječko-baranjska županija dodijelila je financijsku pomoć za poboljšanje prostornih uvjeta i jedinicama lokalne samouprave za domove: Općina Feričanci za DVD Feričanci, Općina Viljevo za DVD Kapelna, Grad Našice za DVD Markovac Našički, Grad Valpovo za DVD Ivanovce, Grad Donji Miholjac za DVD Donji Miholjac, Općina Vladislavci za DVD Hrastin, Općina Bilje za DVD Kopačevo, Grad Belišće za DVD Belišće, Općina Drenje za DVD Slatinik Drenjski, Općina Satnica Đakovačka za DVD Gorjane, Općina Bizovac za DVD Bizovac, Općina Donja Motičina za DVD Donja Motičina i Općina Levanjska Varoš za DVD Levanjska Varoš.

Ovim ulaganjem znatno su poboljšani prostorni uvjeti za rad dobrovoljnih vatrogasnih društava jer su sredstva uložena u izgradnju objekata, instalacija grijanja, obnove krovišta, nabavke potrebne stolarije, namještaja i drugo.

2.4. Obučenosť i pripravnosť vatrogasne postrojbe

Uspješno obavljanje vatrogasne djelatnosti zahtijeva stalno stručno obrazovanje i uvježbavanje pripadnika vatrogasnih postrojbi na način utvrđen Pravilnikom o programu i načinu provedbe teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama. Svi operativni vatrogasci prošli su osnovna osposobljavanja koja se povremeno nadopunjavaju usavršavanjima i seminarima. Ukupno je u 2016. godini osposobljeno 534 osobe za zvanja i specijalnosť u sljedećim područjima:

Tablica 4. Programi osposobljavanja

rb	naziv programa	broj polaznika
1.	Vatrogasna mladež	45
2.	Vatrogasac	104
3.	Vatrogasac 1 klase	114
4.	Dočasnik	62
5.	Dočasnik 1 klase	55
6.	Časnik	0
7.	Časnik 1 klase	14
8.	Aparati za zaštitu dišnih organa	55
9.	Spašavanje pri tehničkim intervencijama	60
10.	Strojar	25
	UKUPNO	534

Zakonom o vatrogastvu utvrđeno je da pored programa osposobljavanja vatrogasci u vatrogasnim postrojbama moraju posjedovati važeće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti koje se izdaje na temelju liječničkog pregleda. Osječko-baranjska županija izdvojila je iz Proračuna sredstva za financijsku pomoć svim vatrogasnim društvima za obavljanje liječničkih pregleda za vatrogasce. U 2016. godini obavljeno je 892 liječnička pregleda za vatrogasce.

2.5. Razmještaj vatrogasnih postrojbi

Razmještaj vatrogasnih postrojbi na teritoriju Osječko-baranjske županije treba biti takav, da se dolazak vatrogasne postrojbe na intervenciju do najudaljenijeg mjesta područja koje se štiti, svode na prihvatljivih petnaest minuta. U vezi s time treba reći da je županija prostorno vrlo dobro pokrivena mrežom dobrovoljnih vatrogasnih društava o čemu govori i podatak da sve jedinice lokalne samouprave imaju ustrojene vatrogasne postrojbe. Posebno je važno da su u rubnim naseljima kao i slabije naseljenim dijelovima županije aktivne vatrogasne postrojbe (npr. Erdut, Podravska Moslavina, Batina, Levanjska Varoš, Laslovo, Vrbica i druga naselja udaljena od gradskih središta).

2.6. Organizacijske mjere za pravodobno uzbunjivanje i usklađeno djelovanje vatrogasnih postrojbi

Vatrogasne postrojbe moraju se sustavom veza povezati tako da jedinstveno i usklađeno djeluju na intervenciji na bilo kojem mjestu i u najkraće vrijeme. Kako bi vatrogasne postrojbe mogle jedinstveno djelovati, potrebno je osigurati sustav subordinacije kojim se određuju međusobni odnosi vatrogasnih postrojbi i njihovih članova. Na temelju članka 32. i 36. Zakona o vatrogastvu županijski vatrogasni zapovjednik uz suglasnost nadležnih vatrogasnih zapovjednika donio je Operativni plan postupanja vatrogasnih postrojbi za slučaj vatrogasne intervencije na području Osječko-baranjske županije kojim se uređuje način uzbunjivanja vatrogasnih postrojbi za slučaj vatrogasne intervencije na području županije. Vatrogasni operativni centar (VOC) je operativno tijelo središnje vatrogasne postrojbe sa stalnim 24 satnim dežurstvom koje obavlja zaprimanje dojave o požaru ili drugom događaju, prosljeđivanje informacija i uzbunjivanje vatrogasnih postrojbi prema Operativnom planu kao i sve ostale radnje koje se tiču informiranja, komuniciranja i koordiniranja prije, tijekom i po završetku vatrogasne intervencije. U Osječko-baranjskoj županiji djeluje 7 vatrogasnih operativnih centara a u tri općine ulogu operativnog centra preuzimaju nadležni općinski vatrogasni zapovjednici odnosno središnja općinska vatrogasna postrojba (općine Đurđenovac, Magadenovac i Viljevo). Radi unapređenja komunikacije nabavljeno je 6 analogno/digitalnih repetitora i 40 radio-uređaja te se dalje planira opremanje svih preostalih središnjih postrojbi u 2017. godini.

Tablica 5. Vatrogasni operativni centri OBŽ

<i>Redni broj</i>	<i>Vatrogasni operativni centar</i>	<i>Općine i gradovi pokrivanja</i>
1.	JPVP BELI MANASTIR	Beli Manastir, Bilje, Čeminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac, Popovac
2.	DVD BELIŠĆE	Belišće
3.	DVD DONJI MIHOLJAC	Donji Miholjac, Marijanci, Podravska Moslavina,
4.	DVD ĐAKOVO	Drenje, Đakovo, Gorjani, Levanjska Varoš, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava, Viškovci
5.	JVP NAŠICE	Donja Motičina, Feričanci, Našice, Podgorač, Koška
6.	JPVP OSIJEK	Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Osijek, Šodolovci, Vladislavci, Vuka
7.	DVD VALPOVO	Bizovac, Petrijevci, Valpovo
	SREDIŠNJE POSTROJBE	
1.	DVD BENIČANCI	Magadenovac
2.	DVD ŠAPTINOVC	Đurđenovac
3.	DVD VILJEVO	Viljevo

3. INTERVENCIJE VATROGASNIH POSTROJBI U 2016. GODINI

U periodu I - XII mjesec 2016. godine na području Osječko-baranjske županije ukupno je bilo 1319 vatrogasnih intervencija što je povećanje od 35,7% u odnosu na prošlu godinu kada je bilo 972 intervencija. Povećan je broj tehničkih, a smanjen broj požarnih intervencija.

Tablica 6. Pregled ukupnog broja intervencija po vrstama

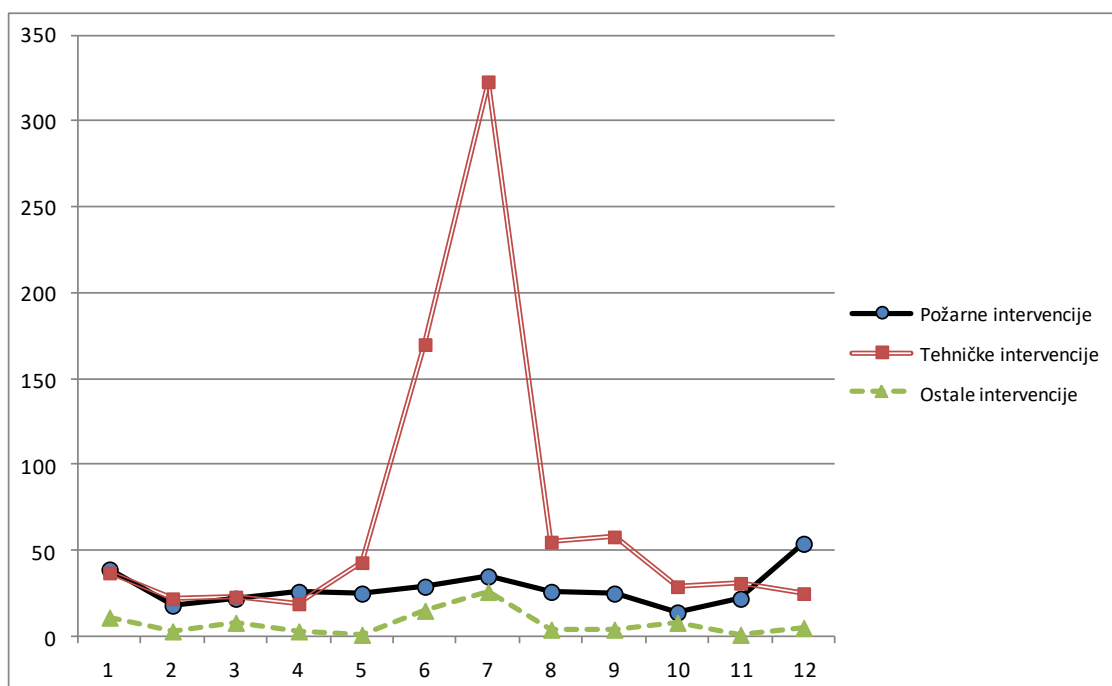
Redni broj	Vrsta intervencije	Broj intervencija u 2015. godini	Broj intervencija u 2016. godini
1.	Požarna intervencija	404	335
2.	Tehničke intervencije	427	835
3.	Ostale intervencije	81	89
4.	Druge aktivnosti	60	60
UKUPNO:		972	1319

Najviše tehničkih intervencija bilo je u srpnju, a povećan broj požarnih intervencija bilježimo u siječnju i srpnju kada je i uobičajeno povećan broj požara na otvorenom prostoru.

Tablica 7. Pregled broja intervencija po mjesecima

rb	Naziv	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
1.	Požarne intervencije	39	18	22	26	25	29	35	26	25	14	22	54	335
2.	Tehničke intervencije	37	22	23	19	43	170	323	55	58	29	31	25	835
3.	Ostale intervencije	11	3	8	3	1	15	26	4	4	8	1	5	89
UKUPNO:		87	43	53	48	69	214	384	85	87	51	54	84	1259

Slika 1. Pregled intervencija po vrstama i mjesecima (bez drugih aktivnosti)

Ukupno je bilo 335 intervencija gašenja požara. To je smanjenje broja požarnih intervencija od 17,1% u odnosu na 2015. godinu (404). Požarne intervencije dijelimo na požare na otvorenom prostoru (91 intervencije ili 43,85% manje), požare stambenih objekata (83 intervencije ili 29,7% više) i požare prometnih sredstava (41 intervencija ili 7% više), dok su ostalo požari raznih vrsta građevinskih objekata i eksplozije. I dalje bilježimo smanjenje broja požara dimnjaka i objekata komunalne namjene.

Tablica 8. Pregled požarnih intervencija po vrstama

Redni broj	Naziv	Broj intervencija u 2015. godini	Broj intervencija u 2016. godini
1.	Požar stambenog objekta	64	83
2.	Požar poslovnog objekta	11	3
3.	Požar objekta javne namjene	5	4
4.	Požar gospodarskog objekta	23	26
5.	Požar objekta komunalne namjene	39	20
6.	Požar prometnog sredstva	34	41
7.	Požar otvorenog prostora	162	91
8.	Požar dimnjaka	61	59
9.	Eksplozije	1	0
10.	Ostale požarne intervencije	4	8
UKUPNO:		404	335

Požari u stambenim objektima najčešći su u obiteljskim kućama (50 slučajeva), u 12 slučajeva požar je izbio u zgradama, 21 puta u pomoćnim objektima u domaćinstvu.

Tablica 9. Pregled vrsta požarnih intervencija na objektima

Redni broj	Vrsta događaja	Broj intervencija
1.	Obiteljska kuća	50
2.	Pomoćni objekt u domaćinstvu	21
3.	Stambena zgrada	12
4.	Turistički objekti i vikend-kuće	0
UKUPNO:		83

Kod požara na otvorenome, glavni su uzroci neoprezno spaljivanje biljnih ostataka na otvorenom prostoru. Iako je bilo znatno manje požara nego u prethodnoj godini, ukupno opožarena površina na području Osječko-baranjske županije iznosi 206 Ha što je više nego u 2015. godini kada je izgorjela površina od 195,11 ha.

Tablica 10. Pregled broja požara prema vrsti otvorenog prostora

Redni broj	Vrsta otvorenog prostora	Broj intervencija u 2015. godini	Broj intervencija u 2016. godini
1.	Požar poljoprivrednog zemljišta	24	12
2.	Požar šume i šumskog zemljišta	6	2
3.	Požar zapuštenog zemljišta	48	27
4.	Ostalo	84	50
UKUPNO:		162	91

U 2016. godini na području Osječko-baranjske županije bilo je 835 tehničkih intervencija, što je gotovo dvostruko više nego 2015. godine kada je bilo 427 intervencija. Kako se vidi iz tablice, povećanje broja tehničkih intervencija odnosi se na porast broja intervencija na poplavama, ali i kod otklanjanja uzroka vremenskih nepogoda (radovi na objektima i ostale tehničke intervencije).

Tablica 11. Pregled broja tehničkih intervencija po vrstama

Redni broj	Vrste tehničkih intervencija	Broj intervencija u 2015. godini	Broj intervencija u 2016. godini
1.	Nezgode u prometu	39	55
2.	Spašavanje s visine i iz dubine	29	30
3.	Potruga za nestalom osobom	1	1
4.	Spašavanje na/pod vodom	5	4
5.	Radovi na vodi i zaštita od poplava	14	321
6.	Spašavanje iz ruševina	0	0
7.	Tehničke intervencije u/na objektu	163	194
8.	Intervencije s opasnim tvarima	5	7
9.	Ostale tehničke intervencije	171	223
UKUPNO:		427	835

Od 55 tehničkih intervencija pri nezgodama u prometu, u 31 slučaju radilo se o spašavanju unesrećenih osoba iz vozila, 9 intervencija uklanjanja vozila s prometnice, 4 intervencije čišćenja i održavanja prometnice te 11 ostalih intervencija u prometu.

Tablica 12. Nezgode u prometu po vrstama

Redni broj	Nezgode u prometu	Broj intervencija
1.	Spašavanje unesrećene osobe	31
2.	Uklanjanje vozila s prometnice	9
3.	Čišćenje i održavanje prometnice	4
4.	Ostalo	11
UKUPNO:		55

Od ostalih intervencija najviše je bilo izvida (74) dok je lažnih dojava bilo 12.

Tablica 13. Ostale intervencije

Redni broj	Naziv	Količina
1.	Izvidi	74
2.	Lažna dojava	12
3.	Prijevoz vode (po nalogu)	0
4.	Ostalo	3
UKUPNO:		89

Tablica 14. Ostale intervencije

Redni broj	Naziv	Količina
1.	Osiguranje javnog skupa	16
2.	Preventivno osiguranje industrijskih postrojenja	0
3.	Prijevoz vode	17
4.	Ostalo	27
UKUPNO:		60

4. PROVEDBA PROGRAMA AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA OD INTERESA ZA REPUBLIKU HRVATSKU U 2016. GODINI

Na temelju članka 12. stavak 9. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10.) Vlada Republike Hrvatske donosi Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2016. godini ("Narodne novine" broj 43/16., u daljnjem tekstu: Program aktivnosti Vlade RH). Na temelju procjena opasnosti od požara na priobalnom području te moguće ispomoći iz susjednih županija, a uzimajući u obzir organiziranost vatrogastva i pokrivenost pojedinih područja vatrogasnim snagama i opremom, utvrđene su vatrogasne snage i potrebna vatrogasna tehnika, oprema i sredstva koja se iz unutrašnjosti početkom ljetne sezone planski dislociraju na posebno ugrožena područja. Temeljem obveza iz Programa aktivnosti Vlade RH, Župan je donio Plan operativne provedbe Programa aktivnosti Vlade RH a Stožer zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije donio je na prijedlog VZZ Plan aktivnog uključenja svih subjekata zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije. Planom operativne provedbe predviđene su mjere za smanjivanje rizika od nastanka požara u vrijeme žetve na poljoprivrednim površinama kao i na šumskim površinama. Dobrovoljna vatrogasna društva i Vatrogasne zajednice ustrojile su viši stupanj pripravnosti za intervenciju gašenja požara žitarica. Ustrojena su stalna dežurstva vatrogasaca, a u društvima u kojima nema takvih organizacijskih kapaciteta razrađene su mjere brzog okupljanja. Pregledana je i dovedena u ispravno stanje oprema i tehnika za gašenje. Ustrojena je ophodnja žitnih polja gdje god je to moguće i to u vrijeme najveće opasnosti od nastanka i širenja požara.

Izrađen je detaljni "Plan upućivanja za redovnu/plansku i izvanrednu dislokaciju za područje Osječko-baranjske županije" koji sadrži potpune popise vatrogasnih vozila, uređaja, opreme i sredstava predviđenih za dislokaciju kao i popise profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca. U dislokaciji vatrogasaca s područja Osječko-baranjske županije na Priobalje u 2016. godini sudjelovali su vatrogasci iz JVP Našice u 6 smjena po jedan vatrogasac i to kao popuna Državne interventne vatrogasne postrojbe Zekovica Dubrovnik. Temeljem zapovjedi županijskog zapovjednika dodatna je kontrola provedena pred žetvu. Održana su dva radna sastanka Glavnog i županijskih vatrogasnih zapovjednika u vezi s pripremom za požarnu sezonu. Ostvarena je suradnja s odgovornima za provođenje mjera zaštite od požara u HOPS, HŽ Infrastruktura, HAC i Hrvatske šume. Održan je radni sastanak u organizaciji DUZS PU Osijek u vezi s pripremanjima za provedbu Programa aktivnosti posebnih mjera zaštite od požara od interesa za RH u 2016. godini.

Dobrovoljna vatrogasna društva, javne profesionalne vatrogasne postrojbe i vatrogasne zajednice sustavno su tijekom 2016. godine provodili programe informiranja stanovništva o opasnostima od požara. Vatrogasna zajednica potiče aktivnosti vatrogasaca u nadzoru kućanstava i javnih objekata oko provedbe mjera zaštite od požara i uočavanja mogućih opasnosti od nastanka požara. Tijekom Mjeseca zaštite od požara (svibanj) tiskana je u 2.400 primjeraka promidžbena brošura koja je distribuirana u javnim ustanovama putem vatrogasnih organizacija na području cijele županije kao i letak "Sprječimo nesreće".

Ostvarena je suradnja s školskim i predškolskim ustanovama kroz izvannastavne i nastavne programe promicanja vatrogastva i zaštite od požara, samostalno i u suradnji s DUZS i PU Osječko-baranjske kroz programe edukacije djece. U školama i vrtićima provodi se edukacijski program Hrvatske vatrogasne zajednice te se u svibnju organiziraju vježbe evakuacije i spašavanja te pokazne vatrogasne vježbe. U vrtićima je uz odgovarajuće programe podijeljeno je 3.300 primjeraka bojanke za djecu s promidžbenim porukama, a u osnovnim školama 3.050 rasporeda sati s vatrogasnim porukama. Oko 1.500 pripadnika vatrogasne mladeži kroz razne operativne, stručne i odgojne sadržaje stječu znanja i vještine u radu u dobrovoljnim vatrogasnim društvima, koje kasnije koriste unutar, ali i izvan vatrogasne organizacije. Kao najvažnije aktivnosti u radu s vatrogasnom mladeži treba istaknuti Kamp vatrogasne mladeži u Fažani, u kojem je 2016. godine sudjelovalo 118 pripadnika mladeži iz Osječko-baranjske županije s njihovim voditeljima, kao i sudjelovanje vatrogasne mladeži na gradskim i općinskim natjecanjima.

5. ZAKLJUČAK

U ovoj Informaciji dat je prikaz stanja opremljenosti i organiziranosti vatrogastva na području Osječko-baranjske županije, broja intervencija u 2016. godini kao i prikaz provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2016. godini. Iz navedenoga se može zaključiti slijedeće:

a) Iz podataka o broju vatrogasnih intervencija vidljiv je rast ukupnog broja intervencija u odnosu na 2015. godinu za 40,79%. Gledajući na broj požarnih i tehničkih intervencija (bez ostalih) u petogodišnjem razdoblju, vidljivo je da su odstupanja posljedica prije svega klimatskih i hidroloških uvjeta koji imaju najveći utjecaj na trend. Provedba mjera preventivne zaštite od požara također utječe na smanjivanje rizika za nastanak i širenje požara.

Tablica 15. Broj požarnih i tehničkih intervencija u periodu 2012. do 2016. godine

Godina	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
broj požarnih intervencija	1126	451	370	404	335
broj tehničkih intervencija	468	479	644	427	835
Ukupno	1594	930	1014	831	1170

Tako su primjerice u sušnim godinama zabilježeni veći rizici od nastajanja požara na otvorenom prostoru (2011. i 2012. godina) dok je porast broja tehničkih intervencija zabilježen kod visokog vodostaja ili kod vremenskih nepogoda.

b) U središnjim općinskim vatrogasnim društvima treba raditi na poboljšanju brzine izlaska na intervenciju, organizaciji primanja dojave i uzbunjivanja vatrogasaca. Sve jedinice lokalne samouprave trebale bi primjenjivati odredbe vlastitih Procjena i Planova zaštite od požara nabavkom opreme, uređenjem vatrogasnih domova i osiguranjem organizacijskih uvjeta za brzi odaziv.

c) Opremljenost postrojbi vatrogasnom opremom i vatrogasnim vozilima poboljšana je u 2016. godini nabavkom vatrogasnih vozila ali i dalje su potrebna znatna ulaganja u nabavku istih. Prioritet bi trebale imati središnje vatrogasne postrojbe koje imaju stariji vozni park. Tijekom 2016. godine županijska vatrogasna zajednica izdvojila je znatna sredstva za nabavku osobne zaštitne opreme i uspostavu jedinstvenog komunikacijskog sustava.

d) Vatrogasni sustav je unatoč nedostacima u opremljenosti spreman i mobilan u kratkom vremenu te predstavlja brojnu i organiziranu hitnu službu. Stanje je poboljšano zahvaljujući financijskoj pomoći Osječko-baranjske županije u financiranju liječničkih pregleda i kolektivnog osiguranja vatrogasaca ali i dodjelom sredstava putem javnih poziva za nabavku opreme i poboljšavanje prostornih uvjeta u vatrogasnim društvima. Puno je napravljeno i na području stručne osposobljenosti vatrogasaca i zapovjednika u vatrogasnim postrojbama kroz organizaciju programa osposobljavanja i usavršavanja vatrogasnih kadrova. Sustavno se radi na uključivanju velikog broja mladih u rad u dobrovoljnom vatrogastvu o čemu svjedoči i podatak da je u 2016. godini u Osječko-baranjskoj županiji osposobljeno nova 104 operativna člana vatrogasnih društava.

b)

**IZVJEŠĆE O STANJU
PROVEDBE PROVEDBENOG
PLANA UNAPRJEĐENJA
ZAŠTITE OD POŽARA
ZA PODRUČJE OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
ZA 2016. GODINU**

1. Uvod

Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2016. godinu ("Županijski glasnik" broj 15/15. i 7/16.) (u daljnjem tekstu: Provedbeni plan), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je je temeljem članka 13. stavak 4. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10.) (u daljnjem tekstu: Zakon). Navedeni dokument donesen je s ciljem kontinuiranog podizanje razine protupožarne zaštite na području Osječko-baranjske županije, uključivanjem u provedbu iste, svih segmenata društva.

Provedbenim planom obuhvaćene su organizacijske, tehničke i urbanističke mjere čijom se sustavnom provedbom stupanj zaštite od požara podiže na višu razinu.

Provedbeni plan izrađen je na temelju Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Osječko-baranjske županije koju je u srpnju 2012. godine, donijela Skupština Osječko-baranjske županije, uz sudjelovanje Osječko-baranjske policijske uprave i Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije.

Po donošenju Provedbenog plana isti je dostavljen svim pravnim subjektima koji su njime predviđeni kao izvršitelji pojedinih zadataka, kao i svim jedinicama lokalne samouprave na području Županije. Ovo je osobito značajno ako se zna da se, sukladno važećim zakonskim propisima, provedbeni planovi unaprjeđenja zaštite od požara jedinica lokalne samouprave donose na temelju ovoga Provedbenog plana.

Važno je također istaknuti da je Stožer zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije kontinuirano pratio stanje zaštite od požara (osobito za vrijeme požarne sezone i tijekom žetvenih radova) i sukladno tome proveo sve aktivnosti predviđene, kako Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2016. godini, tako i drugim planskim dokumentima.

U cilju osiguranja lakše dostupnosti Provedbenog plana svim subjektima koji su na bilo koji način obuhvaćeni njegovim sadržajem, Osječko-baranjska županija isti je objavila na svojim internetskim stranicama.

Svi navedeni naponi kao i upućivanje požurnica u nekoliko navrata (Osječko-baranjska županija, pored deklarativnih poziva jedinicama lokalne samouprave, nema zakonskih mogućnosti prisiliti iste da izvrše svoje obveze vezane uz donošenje Provedbenog plana) nisu doveli do pozitivnih pomaka, budući da je 2014., 2015. i 2016. godine ovaj dokument izradilo 27 jedinica lokalne samouprave. Preostale jedinice lokalne samouprave u svojim su očitovanjima navele da nisu izradile navedeni dokument (Drenje, Gorjani, Strizivojna, Šodolovci i Viškovci) ili nisu dostavile tražene podatke.

Tablica 1. Podaci o izrađenosti Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara jedinica lokalne samouprave

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave koja je izradila Provedbeni plan	Jedinica lokalne samouprave koja nije izradila Provedbeni plan	Jedinica lokalne samouprave koja nije dostavila podatke o izrađenosti Provedbenog plana
1.	Belišće	Drenje	Beli Manastir
2.	Đakovo	Gorjani	Donji Miholjac
3.	Našice	Strizivojna	Čeminac
4.	Osijek	Šodolovci	Ernestinovo
5.	Valpovo	Viškovci	Marijanci
6.	Antunovac		Petlovac
7.	Bilje		Podravska Moslavina
8.	Bizovac		Punitovci
9.	Čepin		Trnava
10.	Darda		Viljevo
11.	Donja Motičina		
12.	Draž		
13.	Đurđenovac		
14.	Erdut		
15.	Feričanci		
16.	Jagodnjak		
17.	Kneževi Vinogradi		
18.	Koška		
19.	Levanjska Varoš		
20.	Magadenovac		
21.	Petrijevci		
22.	Podgorač		
23.	Popovac		
24.	Satnica Đakovačka		
25.	Semeljci		
26.	Vladislavci		
27.	Vuka		
Ukupno	27	5	10

Člankom 13. stavak 8. Zakona, određeno je da predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave najmanje jednom godišnje razmatraju izvješće o stanju provedbe godišnjeg provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara za svoje područje.

2. Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije

Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi ("Narodne novine" broj 43/95.) određen je minimum tehničke opreme i sredstava potreban da bi vatrogasne postrojbe, planovima zaštite od požara određene kao središnje, mogle obavljati vatrogasnu djelatnost sukladno Zakonu o vatrogastvu ("Narodne novine" broj 139/04., 174/04., 38/09. i 80/10.).

Minimum opreme i sredstava koje moraju imati središnja gradska dobrovoljna vatrogasna društva čine: navalno vozilo, autocisterna i kombi vozilo. Minimum opreme i sredstava u središnjim dobrovoljnim vatrogasnim društvima u općinama čine: autocisterna ili navalno vozilo i kombi vozilo.

Ostale vatrogasne postrojbe, koje nisu planom zaštite od požara određene kao središnje i koje djeluju pretežno u seoskim naseljima moraju posjedovati najmanje vatrogasno vozilo s ugrađenom pumpom ili traktorsku cisternu ili prienosnu motornu vatrogasnu pumpu.

Planovima zaštite od požara utvrđuje se najmanji broj operativnih vatrogasaca (za središnje vatrogasne postrojbe u pravilu 20 operativnih vatrogasaca, a za ostale postrojbe najmanje 10 vatrogasaca). U tri javne profesionalne vatrogasne postrojbe s područja Osječko-baranjske županije također djeluje adekvatan broj operativnih vatrogasaca.

U vatrogasnim operativnim centrima organizirana su stalna dežurstva putem kojih se na telefonski broj 193 zaprimaju dojave o požarima na području cijele Županije.

Tablica 2. Broj i vrsta postrojbi na području Osječko-baranjske županije s brojem operativnih vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama

Opis	Broj vatrogasnih postrojbi	Potreban broj operativnih vatrogasaca
Javne profesionalne vatrogasne postrojbe	3	132
Središnji DVD - i	50	1166
Ostale vatrogasne postrojbe	92	930
Ukupno	145	2228

Tablica 3. Broj vatrogasnih vozila kojima raspolažu vatrogasne postrojbe na području Osječko-baranjske županije (po vrstama)

Vrsta vozila	Broj
Vozila za gašenje i spašavanje	152
Vozila za prijevoz vatrogasaca	87
Prikjučne cisterne s vodom/pumpom	84
Opskrbna vozila	5
Tehnička vozila	5
Vozila s opremom za zaštitu od opasnih tvari	2
Vozila za spašavanje s visina	10
Zapovjedna vozila	14
Ukupno	359

Županijski vatrogasni zapovjednik i zapovjednici vatrogasnih zajednica proveli su tijekom 2016. godine ukupno 108 stručnih nadzora nad stanjem opremljenosti i osposobljenosti vatrogasnih postrojbi.

Provedbom nadzora utvrđeno je da vatrogasne postrojbe na području Osječko-baranjske županije posjeduju nužnu opremu za vatrogasnu djelatnost. Najveći nedostaci utvrđeni su u zastarjelosti voznog parka, što za posljedicu ima izdvajanje značajnih financijskih sredstava za održavanje i popravke. Ipak, u ovom su segmentu učinjeni određeni pomaci tijekom 2016. godine, budući da je dio vatrogasnih postrojbi nabavio nova ili mlađa rabljena vozila. Najveći pomaci učinjeni su tijekom 2016. godine u segmentu poboljšanja prostornih uvjeta za rad dobrovoljnih vatrogasnih društava. Veliki doprinos navedenoj činjenici dala je i Osječko-baranjska županija koja je realizacijom javnih poziva za sufinanciranje prostornih uvjeta za djelovanje dobrovoljnim vatrogasnim društvima s područja Osječko-baranjske županije u 2016. godini, isplatila ukupno 400.000,00 kuna za navedenu namjenu. Navedeni iznos raspoređen na ukupno 42 dobrovoljna vatrogasna društva koja su ispunila uvjete javnih poziva. Sredstva namijenjena sufinanciranju poboljšanja prostornih uvjeta djelovanja dobrovoljnih vatrogasnih društava iskorištena su za izvedbu različitih građevinskih radova na vatrogasnim objektima (izgradnja objekata, instalacija grijanja, obnova krovišta, nabava potrebne stolarije i namještaja). Realizacijom navedenih radova značajno su unaprijeđeni prostorni uvjeti djelovanja velikog broja dobrovoljnih vatrogasnih društava na našem području. Pored navedenih

sredstava Osječko-baranjska županija isplatila je 100.000,00 kuna dobrovoljnim vatrogasnim društvima za sufinanciranje nabave vatrogasnih i tehničkih vozila i drugih osnovnih sredstava za rad te 200.000,00 kuna za nabavu i servisiranje osobne i skupne vatrogasne opreme (vatrogasna odjela, kacige, čizme, opasači i drugo).

Od 144 evidentirana vatrogasna spremišta na području Osječko-baranjske županije koja zadovoljavaju osnovne uvjete, 94 ih ima grijanje u zimskom razdoblju. Preostala vatrogasna spremišta nemaju grijanje u zimskom razdoblju, što može produžiti vrijeme izlaska na intervenciju, budući da se u vatrogasna vozila u takvim spremištima, u zimskom razdoblju, drže bez vode za gašenje.

Tijekom čitave 2016. godine, a osobito tijekom žetvene sezone, održavani su intenzivni kontakti s jedinicama lokalne samouprave s ciljem ustrojavanja učinkovitog sustava uzbunjivanja vatrogasnih postrojbi i provedbe svih protupožarnih mjera predviđenih planovima zaštite od požara. Budući da sukladno članku 13. stavak 3. Zakona o zaštiti od požara, Vatrogasna zajednica daje prethodno mišljenje na dio procjene ugroženosti od požara za svoje područje koje se odnosi na organizaciju vatrogasne djelatnosti, treba reći da je tijekom 2016. godine takvo prethodno mišljenje dano za procjene ugroženosti od požara općina Jagodnjak i Donja Motičina.

U provedbi mjera zaštite od požara ostvarena je i kvalitetna suradnja županijske Vatrogasne zajednice s HEP-om i Hrvatskim šumama. Održana su dva radna sastanka Glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske i županijskih vatrogasnih zapovjednika vezana uz pripremu požarne sezone kao i radni sastanak u organizaciji Državne uprave za zaštitu i spašavanje Područnog ureda Osijek, posvećen Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2016. godini.

Dobrovoljna vatrogasna društva, javne profesionalne vatrogasne postrojbe i vatrogasne zajednice sustavno su tijekom 2016. godine provodile programe informiranja stanovništva o opasnostima požara. O tome najbolje svjedoči podatak da je tijekom mjeseca svibnja (koji se tradicionalno obilježava kao mjesec zaštite od požara) u 2400 primjeraka tiskana promidžbena brošura koja je putem vatrogasnih organizacija distribuirana javnim ustanovama na području Osječko-baranjske županije. Uz brošuru tiskan je i distribuiran i letak "Spriječimo nesreće".

Edukacijom djece kroz nastavne i izvannastavne programe promicanja vatrogastva i zaštite od požara ostvarena je suradnja sa školskim i predškolskim ustanovama. Uz odgovarajuće programe prilagođene njihovom uzrastu djeci su podijeljeni različiti promidžbeno - edukativni materijali (3300 bojanki s promidžbenim porukama, 3050 rasporeda sati s vatrogasnim porukama) kojima se promiče važnost provedbe mjera protupožarne zaštite. U školama i vrtićima provodi se edukacijski program Hrvatske vatrogasne zajednice, a u svibnju 2016. godine organiziran je niz vježbi evakuacije i spašavanja te pokaznih vatrogasnih vježbi.

Edukacija vatrogasne mladeži izuzetno je važan segment edukacije mladih. U tom kontekstu izuzetno je značajan podatak da oko 1500 pripadnika vatrogasne mladeži kroz razne operativne stručne i odgojne sadržaje stječe znanja i vještine o radu u dobrovoljnim vatrogasnim društvima. Tijekom 2016. godine 118 pripadnika vatrogasne mladeži s područja Osječko-baranjske županije prošlo je obuku u kampu vatrogasne mladeži u Fažani. Na kraju treba reći da je veliki broj pripadnika vatrogasne mladeži tijekom 2016. sudjelovao na brojnim gradskim i općinskim vatrogasnim natjecanjima.

3. Djelatnost Hrvatskog centra za razminiranje

Velika područja Osječko-baranjske županije još uvijek se smatraju minski sumnjivim površinama. Navedena činjenica u mnogome otežava svakodnevni život lokalnog stanovništva (čiji su životi i imovina izloženi permanentnoj ugrozi) te značajno otežava vatrogasno djelovanje. Sukladno tome uklanjanje minsko-eksplozivnih sredstava djelatnost je od osobitog značaja za uspješnu realizaciju Provedbenog plana.

Prema podacima Hrvatskog centra za razminiranje, Podružnice Osijek, ukupna površina isključena iz minski sumnjivog prostora u Osječko-baranjskoj županiji u razdoblju od, 1.1. 2016. do 28. 11. 2016., je 1.251.225 m². U različitim fazama razminiranja nalazi se 6 projekata na području Osječko-baranjske županije, ukupne površine 3.208.591 m² (inundacijski pojas Drave uz granicu s Republikom Mađarskom, područje ribnjaka i šumska površina u Općini Šodolovci, inundacijski pojas Dunava na području Općine Draž, područje šume Ključ, preostala minska polja na području Grada Valpova te površine na području Repnjaka i Pruda). Preostala minski sumnjiva površina u Osječko-baranjskoj županiji na dan 28. 11. 2016. godine, je 60.666.805 m².

Tablica 4. Preostali minski sumnjivi prostor na području Osječko-baranjske županije

Redni broj	Grad/Općina	Minski sumnjivi prostor (m ²)
1.	Belišće	2.579.547
2.	Donji Miholjac	399.323
3.	Osijek	3.500.695
4.	Valpovo	3.477.211
5.	Antunovac	35.244
6.	Bilje	22.891.996
7.	Darda	11.741.898
8.	Draž	510.416
9.	Jagodnjak	2.895.323
10.	Petlovac	10.294.770
11.	Petrijevci	974.833
12.	Šodolovci	1.132.213
13.	Vladislavci	3.926
14.	Vuka	229.410
Ukupno		60.666.805

Minski sumnjiva područja u Osječko-baranjskoj županiji obilježena su sa ukupno 3.120 oznaka minske opasnosti.

4. Inspekcija zaštite od požara i eksploziva Inspektorata unutarnjih poslova

U provedbi svojih redovitih aktivnosti Inspekcija Inspektorata unutarnjih poslova postupala je sukladno: Programskoj orijentaciji policijskih uprava iz područja nadležnosti Inspektorata unutarnjih poslova za 2016. godinu, Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2016. godini te ovome Provedbenom planu.

Sukladno tome Inspekcija zaštite od požara i eksploziva Inspektorata unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu Inspekcija) tijekom 2016. godine obavila je nadzor nad slijedećim objektima i prostorima:

- šume i šumsko zemljište (s osobitim naglaskom na izgrađenost i prohodnost šumskih cesta ključnih za sprječavanje nastanka i širenja požara),
- željezničke pruge koje prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara,
- javne ceste državnog značaja i objekti na navedenim cestama,
- Park prirode Kopački rit,
- trase elektroenergetskih vodova koji prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara,
- 22 inspekcijiska nadzora na građevinama i prostorima razvrstanim u II. kategoriju ugroženosti od požara (na području Osječko-baranjske županije trenutačno nema građevina razvrstanih u I. kategoriju ugroženosti od požara) s posebnim naglaskom na obveze proizašle iz rješenja o kategorizaciji, ustroj službe zaštite od požara, ustroj vatrogasnih postrojbi i dežurstava, operativnost i ažurnost izrađenih planova zaštite od požara.

Pored navedenih poslova važan segment redovitih aktivnosti Inspekcije je i provedba sustavnog nadzora jedinica lokalne samouprave s područja Osječko-baranjske županije u kontekstu njihovih obveza koje proizlaze iz važećih zakonskih propisa. Nadzorom Inspekcije utvrđeno je da su sve jedinice lokalne samouprave u Osječko-baranjskoj županiji izradile Procjene ugroženosti od požara i Planove zaštite od požara sukladno važećim propisima.

U četiri jedinice lokalne samouprave u tijeku je proces izrade revizije Procjene ugroženosti od požara i Plana zaštite od požara, budući da su jedinice lokalne samouprave, sukladno važećim zakonskim propisima, najmanje jednom u pet godina dužne provesti usklađivanje vlastite Procjene ugroženosti od požara s novonastalim stanjem.

5. Odlagališta komunalnog otpada

Provedba mjera zaštite od požara na odlagalištima komunalnog otpada značajna je kako sa sigurnosnog tako i sa ekološkog aspekta, budući da eventualni požar na odlagalištu komunalnog otpada može imati dalekosežne posljedice na život i zdravlje ljudi kao i na okoliš. Sukladno tome protupožarnoj zaštiti odlagališta komunalnog otpada posvećena je u ovom Provedbenom planu dužna pozornost.

Prema podacima prikupljenim od komunalnih trgovačkih društava koja na području Osječko-baranjske županije upravljaju odlagalištima komunalnog otpada možemo reći da se na odlagalištima komunalnog otpada na području Osječko-baranjske županije primjenjuju odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom ("Narodne novine" broj 94/13.), Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada ("Narodne novine" broj 114/15.), kao i drugi propisi kojima je regulirana zaštita od požara. Sva nadležna tijela kontinuirano tijekom čitave godine nadziru sva odlagališta komunalnog otpada na našem području. Prema dostupnim podacima tijekom 2016. godine Inspekcija zaštite od požara i eksploziva Policijske uprave osječko-baranjske provedbom redovitog nadzora na svim odlagalištima komunalnog otpada na području županije, nije evidentirala značajnije nedostatke glede primjene protupožarnih mjera. Na odlagalištu otpada Belišće u tijeku je izgradnja ulazno-izlazne zone i reciklažnog dvorišta.

Sva su odlagališta opremljena dovoljnom količinom aparata za početno gašenje požara, a redovito se održava i protupožarni pojas odnosno protupožarni putovi koji omogućavaju pristup vatrogasnim vozilima u svaki dio odlagališta. Na odlagalištima je organizirana kontinuirana čuvarska služba te su odlagališta sve vrijeme pod nadzorom.

Zahvaljujući kvalitetnoj suradnji s lokalnim dobrovoljnim vatrogasnim društvima i javnim profesionalnim vatrogasnim postrojbama osigurana je pravodobna reakcija vatrogasnih jedinica u slučaju eventualnog požara.

6. Mjere zaštite od požara na lokalnim, županijskim i državnim cestama te autocestama

Uprava za ceste Osječko-baranjske županije, sukladno važećim zakonskim propisima, održava javne ceste razvrstane u županijske i lokalne ceste na području Osječko-baranjske županije. Temeljem Ugovora o održavanju županijskih i lokalnih cesta, radove održavanja i zaštite cesta obavlja izvođač radova Cesting d.o.o. Osijek. Prema podacima Uprave za ceste Osječko-baranjske županije, sukladno Pravilniku o održavanju cesta ("Narodne novine" broj 90/14.), na županijskim i lokalnim cestama na području Osječko-baranjske županije, kontinuirano se obavlja čišćenje zemljišnog pojasa uz ceste od lakozapaljivih tvari, u svrhu sprječavanja nastanka ili širenja požara. U cilju sprječavanja nastanka i širenja požara, kontinuirano se provode mjere uklanjanja šiblja i granja kao i košnja trave u zemljišnom pojasu uz ceste. Ophodnjom cesta nadzire se prohodnost i uporabljivost cesta za siguran promet te se kontrolira eventualno paljenje korova i otvorene vatre uz javne ceste.

Održavanje državnih cesta na području Osječko-baranjske županije u nadležnosti je Hrvatskih cesta d.o.o. Navedena tvrtka provodi mjere i aktivnosti sprječavanja nastanka i širenja požara sukladno vlastitom Godišnjem planu čišćenja cestovnog pojasa državnih cesta od lakozapaljivih tvari odnosno onih tvari koje mogu izazvati požar ili omogućiti/olakšati njegovu širenje. Navedeni Godišnji plan u 2015. godini proveden je u potpunosti i u cijelom opsegu. Potvrda ovoj tezi jest inspekcijski pregled Inspekcije zaštite od požara i eksploziva, koji je u 2015. godini obavljen na državnim cestama D7, D2 i D34, kojim je utvrđeno da se sve predviđene mjere provode u potpunosti, sukladno važećim propisima.

Hrvatske autoceste održavanje i naplata cestarine d.o.o. je društvo kćer Hrvatskih autocesta d.o.o. koje obavlja poslove održavanja autocesta i naplate cestarine za Hrvatske autoceste d.o.o. i Autocestu Rijeka - Zagreb d.d. Sukladno tome čišćenje pojasa uz autocestu A5 (Beli Manastir - Osijek - Bosna i Hercegovina) od lakozapaljivih tvari odnosno tvari koje mogu izazvati požar, kao i provedba ostalih mjera zaštite od požara u nadležnosti je navedene tvrtke. Održavanje autoceste A5 operativno provode Tehnička jedinica održavanja Čepin i Tehnička jedinica održavanja Đakovo.

Održavanje autoceste A5 provedeno je košnjom trave u zemljišnom pojasa uz autocestu (košnja bankine, berme, razdjelnog pojasa, otoka za usmjeravanje prometa, nasipa, usjeka, površina unutar čvorova, kanala, pojasa uz zaštitnu žičanu ogradu, travnatih površina na odmoristima i parkiralištima) krčenjem šiblja, živice i grmlja te skupljanjem i uklanjanjem odbačenog otpada, sukladno Planu košnje trave i čišćenja cestovnog pojasa od zapaljivih tvari za 2016. godinu koji su izradile Hrvatske autoceste održavanje i naplata cestarina d.o.o. Navedeni Plan proveden je u potpunosti.

7. Mjere zaštite od požara na prugama u Osječko-baranjskoj županiji

Hrvatske željeznice nadležne su za provedbu mjera zaštite od požara na prugama na području Republike Hrvatske. Sukladno tome navedena tvrtka tijekom čitave godine provodi čišćenje zemljišnog pojasa uz željezničke pruge, od lakozapaljivih tvari, visoke trave i višegodišnjeg raslinja mehaničkim i kemijskim sredstvima. Nadzorno središte Osijek tijekom vegetacijske sezone u nekoliko navrata provodi slijedeće mjere i aktivnosti: mehaničko uklanjanje i suzbijanje korova (ručno ili strojno košenje svih korova u pružnom pojasa), kemijsko suzbijanje korova herbicidima, uništavanje svih korova na staničnim kolosijecima i stajalištima. Ukupna površina pružnog pojasa obuhvaćenog mehaničkim tretiranjem u Osječko-baranjskoj županiji u 2016. godini iznosi 329.100 m², a površina obuhvaćena kemijskim tretiranjem iznosi 305.500 m².

Tablica 5. Površine mehanički tretirane tijekom 2016. godine

Redni broj	Željeznička pruga	Mehaničko tretiranje pružnog pojasa u m ²
1.	M 301 Državna granica - Beli Manastir - Osijek	35.400
2.	M 302 Osijek - S. Vrpolje	29.600
3.	R 202 Varaždin -Dalj	119.980
4.	L 206 N. Kapela - Našice	8.800
5.	L 208 Bizovac -Belišće	11.200
6.	L 209 Vinkovci - Osijek	80.200
Ukupno		285.180

Tablica 6. Površine kemijski tretirane tijekom 2016. godine

Redni broj	Željeznička pruga	Kemijsko tretiranje pružnog pojasa u m ²
1.	M 301 Državna granica - Beli Manastir - Osijek	22.490
2.	M 302 Osijek - Vrpolje	1.300
3.	R 202 Varaždin - Dalj	173.800
4.	L 206 N. Kapela - Našice	8.800
5.	L 208 Bizovac - Belišće	10.300
6.	L 209 Vinkovci - Osijek	84.000
Ukupno		300.690

8. Urbanističke mjere

Prema dostupnim informacijama možemo reći da se u postupku donošenja prostorno – planske dokumentacije (prvenstveno provedbene) na svim razinama dosljedno primjenjuju mjere zaštite od požara predviđene važećim propisima.

9. Zaključak

Na temelju podataka prikazanih u ovom Izvješću možemo reći da su svi izvršitelji pojedinih zadataka, obuhvaćeni Provedbenim planom, dali u granicama trenutnih mogućnosti, svoj konstruktivni doprinos unaprjeđenju zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije. Sve nadležna tijela i službe u potpunosti su izvršavale svoje redovite djelatnosti u segmentu protupožarne zaštite, postupajući sukladno važećim zakonskim propisima i vlastitim planskim dokumentima.

Stanje protupožarne zaštite na našem području može se ocijeniti zadovoljavajućim, iako u određenim područjima tijekom protekle godine nisu učinjeni očekivani pomaci. Navedena tvrdnja odnosi se prije svega na činjenicu da je i pored nastojanja Osječko-baranjske županije da vlastiti Provedbeni plan učini maksimalno dostupnim jedinicama lokalne samouprave (objavom na internetskim stranicama Osječko-baranjske županije, redovitom poštanskom dostavom te upućivanjem nekoliko požurnica kojima je jedinicama lokalne samouprave skrenuta pozornost na nužnost ispunjavanja njihovih zakonskih obveza), u 2016. godini broj jedinica lokalne samouprave koje su izradile provedbeni plan ostao je isti u odnosu na 2015. godinu. Dodamo li ovome da je i u 2014. godini 27 jedinica lokalne samouprave izradilo godišnje planove unaprjeđenja zaštite od požara za svoje područje možemo reći da u protekle tri godine jedinice lokalne samouprave nisu učinile očekivane pomake kako bi ispunile svoje zakonske obveze.

Pravodobnim donošenjem i distribucijom vlastitog Provedbenog plana, Osječko-baranjska županija izvršila je svoju zakonsku obvezu i stvorila sve pravne pretpostavke jedinicama lokalne samouprave da izrade godišnje provedbene planove za svoja područja.

Upućivanjem nekoliko požurnica jedinicama lokalne samouprave koje nisu donijele provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za svoje područje, Osječko-baranjska županija nastojala je dodatno potaknuti iste na izvršavanje zakonskih obveza.

Pomak koji svakako vrijedi istaknuti jest činjenica da je tijekom 2016. godine Osječko-baranjska županija (realizacijom javnih poziva predviđenih Provedbenim planom) uložila značajna sredstva u unaprjeđenje prostornih uvjeta za djelovanje dobrovoljnih vatrogasnih društava na našem području. Budući da je o ovom segmentu već bilo riječi u poglavlju posvećenom vatrogastvu ovdje ćemo tek još jednom ponoviti da je za unaprjeđenje prostornih uvjeta za djelovanje dobrovoljnih vatrogasnih društava Županija izdvojila 400.000,00 kuna te da se navedena sredstva iskorištena kako bi se unaprijedili uvjeti rada u ukupno 42 dobrovoljna vatrogasna društva na našem području.

Pored toga treba reći da je realizacijom javnih poziva dodijeljeno ukupno 100.000,00 kuna dobrovoljnim vatrogasnim društvima za sufinanciranje nabave vatrogasnih i tehničkih vozila i drugih osnovnih sredstava za rad te 200.000,00 kuna za nabavu i servisiranje osobne i skupne vatrogasne opreme. Dodamo li svemu navedenom da je Osječko-baranjska županija isplatila ukupno 237.500,00 kuna za financiranje troškova liječničkih pregleda dobrovoljnih vatrogasaca te 48.300,14 kuna za financiranje kolektivnog osiguranja dobrovoljnih vatrogasaca od posljedica nesretnog slučaja, možemo reći da Osječko-baranjska županija čini maksimalne napore kako bi protupožarna zaštita na našem području i dalje bila na zavidnoj razini. Treba također napomenuti da je Osječko-baranjska županija ispunila i svoje obveze prema Vatrogasnoj zajednici Osječko-baranjske županije, kojoj je temeljem obveza iz Zakona o vatrogastvu, u 2016. godini isplaćeno 800.000,00 kuna, za obavljanje njene redovite djelatnosti.

Brzina napretka u ovom, ali i u drugim segmentima zaštite od požara, ovisiti će u narednom razdoblju, prvenstveno o financijskim mogućnostima kako jedinica lokalne samouprave na našem području tako i same Osječko-baranjske županije. Potrebno je stoga učiniti dodatni napor kako bi se na državnoj razini povećao iznos sredstava namijenjen zaštiti od požara, uz istovremeno jačanje financijskog kapaciteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kroz proces fiskalne decentralizacije.

Na području Osječko-baranjske županije još uvijek se nalazi veliki broj minski sumnjivih površina te je u tom kontekstu potrebno još jednom istaknuti nužnost ubrzanja procesa razminiranja preostalih minski sumnjivih površina. Trajno rješavanje problema miniranih i minski sumnjivih površina od vitalnog je interesa za Osječko-baranjsku županiju, budući da se time podiže stupanj sigurnosti stanovništva, i omogućuje vatrogasnim postrojbama kvalitetno obavljanje njihovih zadaća na cijelom području Osječko-baranjske županije (osobito kod gašenja požara otvorenog prostora). Potrebno je stoga nastaviti i intenzivirati nastojanja da se kroz fondove Europske unije osiguraju dodatna sredstva za razminiranje Osječko-baranjske županije.